

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 43/2492

นายท้าย สุขนาวา โจทก์ นางน่อม เลื่อมอารมณ์ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1608, ป.พ.พ. มาตรา 1754, ป.พ.พ. มาตรา 1755

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ตายได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินของผู้ตายให้แก่บุคคลอื่น แต่ผู้เดียวทายาทโดยธรรมของเจ้ามฤตกจึงถูกตัดมิให้รับมฤตก ตาม ป.ม.แห่งมาตรา 1608 วรรคท้าย ฉะนั้นทายาทโดยธรรมของเจ้ามฤตกจึงไม่อยู่ในฐานะที่เป็นทายาทของผู้ตายตาม ม. 1755 จะอ้างอายุความ 1 ปี ตามมาตรา 1754 มายันกับผู้รับพินัยกรรมในทรัพย์สินนั้นไม่ได้ เคยพิพากกันถึงเรื่องพินัยกรรม ศาลได้พิพากษาว่าพินัยกรรมนั้นสมบูรณ์ และคดีถึงที่สุดแล้ว ต่อมาเมื่อข้อพิพาทเกี่ยวกับพินัยกรรมจะบับเดียวกันนั้น ศาลต้องฟังข้อเท็จจริงตามที่ศาลได้ชี้ขาดมาแล้วในคดีก่อน./

คำพิพากษา

เดิมโจทก์ฟ้องขอแบ่งมฤตกของนายปูน เลื่อมอารมณ์แล้ว ในที่สุดได้ทำสัญญาปราณีประนอมยอมความกันต่อหน้าศาลว่าที่ดินตำบลเจดีย์หัก ให้แบ่งโจทก์,จำเลยฝ่ายละครึ่ง ให้มีกรรมสิทธิ์ร่วมกันในที่นาตำบลหลุมดินให้ขายทอดตลาดเอาเงินแบ่งกัน ศาลพิพากษาตามยอมแล้ว โจทก์นำเจ้าพนักงานยึดที่นาตำบลหลุมดิน ผู้ต้อง ๆ ขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ยึดโดยอ้างว่า นายปูนเจ้ามฤตกได้ทำพินัยกรรมยกให้แก่ผู้ร้อง ในชั้นพิจารณาโจทก์,จำเลยยอมรับว่า นายปูนทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินให้แก่ผู้ร้องจริง ขอให้ศาลวินิจฉัยว่าข้อความในพินัยกรรมจะสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่ เพราะไม่ได้ระบุทรัพย์สินที่ยกให้แก่ผู้ร้อง ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ เห็นพ้องกันว่าพินัยกรรมสมบูรณ์ จึงให้ถอนการยึดที่นาตำบลหลุมดิน+ โจทก์,จำเลยมิได้ฎีกา คดีจึงถึงที่สุด ต่อมาโจทก์ร้องขอให้ศาลยึดที่บ้านและตัวเรือนตำบลเจดีย์หักมาขายทอดตลาด เอาเงินเสียค่าธรรมเนียมศาลและแบ่งกัน ผู้ร้องได้มาร้องขัดทรัพย์ว่านายปูนได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินนี้ให้แก่ผู้ร้องเช่นกัน โจทก์ จำเลยต่อสู้ว่านายปูนมิได้ทำพินัยกรรม ผู้ร้องได้มาโดยทางทุจริต จำเลยได้ครอบครองตลอดมา ที่ดินและที่บ้านรายนี้ ผู้ร้องได้สละสิทธิไม่ต้องการแล้ว ผู้ร้องไม่ได้ครอบครองมาเรียกร้องเกิน ๑ ปี คดีของผู้ร้องขาดอายุความตาม ป.ม. แห่ง มาตรา ๑๗๕๔ ศาลชั้นต้นสั่งงดสืบพยาน วินิจฉัยว่า พินัยกรรมของนายปูนจะบับเดียวกัน ศาลพิพากษาว่า ใช้ได้ตามกฎหมายแล้ว โจทก์, จำเลยจะนำมาเถียงในศาลคดีนี้อีกไม่ได้ และเห็นว่าโจทก์,จำเลยจะยกอายุความมฤตกมาเถียงผู้รับทรัพย์ตามพินัยกรรมไม่ได้ จะอ้างได้ก็ในเรื่องอายุความที่ดิน พินัยกรรมให้ถอนการยึดทรัพย์รายนี้ โจทก์,จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า พินัยกรรมสมบูรณ์ และเห็นว่าอายุความมฤตกตาม ป.ม. แห่ง มาตรา ๑๗๕๔, ๑๗๕๕ ก็นถึงผู้รับทรัพย์ตามพินัยกรรมด้วย ถ้าผู้รับตามพินัยกรรมปล่อยให้ทายาทคนอื่นครอบครองมฤตกเกิน ๑ ปี ผู้รับพินัยกรรมก็หมดสิทธิเรียกร้อง จะยกอายุความที่ดินมาใช้ในเรื่องมฤตกไม่ได้ พินัยกรรมยกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นสืบพยานโจทก์,จำเลยผู้ร้อง แล้วพิพากษาใหม่. ผู้ร้องฎีกา, ศาลฎีกาวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ว่า ผู้ตายได้ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินใด ๆ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ตายตามกฎหมายให้แก่ผู้ร้องแต่ผู้เดียว แม้โจทก์,จำเลยจะเป็นทายาทโดยธรรมของเจ้ามฤตกผู้ตาย แต่ได้ถูกตัดมิให้ได้รับมฤตกเสียแล้ว ตาม ป.ม.แห่ง มาตรา ๑๖๐๘ วรรคท้าย ฉะนั้นโจทก์,จำเลยในคดีนี้ จึงไม่อยู่ในฐานะที่เป็นทายาทของผู้ตายตามมาตรา

๑๗๕๕ จึงจะอ้างอายุความ ๑ ปีตามมาตรา ๑๗๕๔ มายันกับผู้รับพินัยกรรมในทรัพย์สินนั้นไม่ได้.
พิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามศาลชั้นต้น./

องค์คณะ

ประมุข สุวรรณศรี · ประมุข สุวรรณศรี · มนูญวิมลสาร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/43/2492>